

www.ketab.ir

میرشنامه: اهدی، ۱۳۴۶ -

عنوان و نام پدیدآور: شهادت‌نامه حسین علیه السلام و شهیدان کربلا، محمد هادی زاهدی.

مشخصات نشر: مشهد: به نشر (انتشارات آستان قدس رضوی)، ۱۳۸۷.

مشخصات ظاهری: ۲۳۴ ص.

فروست: به نشر (انتشارات آستان قدس رضوی)؛ ۴۸۸۷.

شابک: ۹۷۸-۹۶۴-۰۲-۳۳۹۰-۰۰

وضعیت فهرست نویسی: فیا

یادداشت: کتابنامه: ص. ۲۳۲-۲۳۱؛ همچنین به صورت زیرنویس.

موضوع: واقعه کربلا، ۶۱ ق.

Karbala, Battle of, Karbala, Iraq, 680: موضوع

موضوع: واقعه کربلا، ۶۱ ق. -- احادیث

Karbala, Battle of, Karbala, Iraq, 680 -- Hadiths: موضوع

موضوع: عاشورا

Tenth of Muharram: موضوع

موضوع: واقعه کربلا، ۶۱ ق. -- شهیدان

Karbala, Battle of, Karbala, Iraq, 680 -- Martyrs: موضوع

شناسه افزوده: به نشر (انتشارات آستان قدس رضوی)

Behnashr (Astan Quds Razavi Publication): شناسه افزوده

رده بندی کنگره: BP۴۱/۵

رده بندی دیویی: ۲۹۷/۹۵۳۴

شماره کتابشناسی ملی: ۸۴۵۲۰۹۴

مجله نشریات علمی و پژوهشی آستان قدس رضوی / فصلنامه علمی و پژوهشی آستان قدس رضوی

۷۷۷۸

فصلنامه علمی و پژوهشی آستان قدس رضوی

مجله نشریات علمی و پژوهشی آستان قدس رضوی

فصلنامه علمی و پژوهشی آستان قدس رضوی

مجله نشریات علمی و پژوهشی آستان قدس رضوی

فصلنامه علمی و پژوهشی آستان قدس رضوی

مجله نشریات علمی و پژوهشی آستان قدس رضوی

فصلنامه علمی و پژوهشی آستان قدس رضوی

مجله نشریات علمی و پژوهشی آستان قدس رضوی

فصلنامه علمی و پژوهشی آستان قدس رضوی

مجله نشریات علمی و پژوهشی آستان قدس رضوی

فصلنامه علمی و پژوهشی آستان قدس رضوی

مجله نشریات علمی و پژوهشی آستان قدس رضوی

فصلنامه علمی و پژوهشی آستان قدس رضوی

مجله نشریات علمی و پژوهشی آستان قدس رضوی

فصلنامه علمی و پژوهشی آستان قدس رضوی

مجله نشریات علمی و پژوهشی آستان قدس رضوی

فصلنامه علمی و پژوهشی آستان قدس رضوی

فهرست

۹.....	مقدمه
۱۵.....	آغاز ماجرا
۱۵.....	مخالفان ولیعهد
۱۶.....	مخالفت بنی امیه و مروان با یزید
۱۸.....	مخالفت مردم مدینه با یزید
۱۸.....	نامه معاویه برای حسین علیه السلام
۱۹.....	پاسخ حسین علیه السلام به معاویه
۲۱.....	معاویه به مدینه می رود
۲۱.....	وصیت معاویه به یزید
۲۴.....	دعوت ولید
۲۴.....	آمدن قاصد استاندارد به نزد حسین علیه السلام
۲۶.....	حسین علیه السلام در خانه استاندارد
۲۷.....	نامه ولید به یزید
۲۸.....	وداع با مزار پیامبر صلی الله علیه و آله
۲۹.....	فرار عبدالله بن زبیر از مدینه
۲۹.....	سفارش های محمد حنفیه
۳۰.....	حسین علیه السلام در راه مکه
۳۲.....	حسین علیه السلام در مکه
۳۳.....	آغاز نامه نگاری کوفیان
۳۶.....	مسلم به کوفه می رود
۳۷.....	ماجرای مسلم
۴۲.....	قیس بن مسهر، سفیر حسین علیه السلام
۴۵.....	دلایل حسین علیه السلام برای سفر به کوفه
۴۷.....	چرا حسین علیه السلام در مکه نماند؟
۵۰.....	سخنرانی امام در مکه
۵۱.....	علل موفقیت ابن زیاد در کوفه
۵۲.....	ترکیب جمعیتی کوفه
۵۴.....	آشنایی ابن زیاد با کوفه و کوفیان

۵۶	حسین علیه السلام در راه کوفه
۶۰	مزلگاه‌های بین راه
۶۰	تعمیم و ملاقات با کاروانی از یمن
۶۱	ملاقات با فرزندی در صفاح
۶۱	نامه حسین علیه السلام برای کوفیان در بطن الرَّمَّة
۶۲	دیدار با زهیر بن قین در زَرُود
۶۳	اطلاع حسین علیه السلام از شهادت مسلم
۶۴	بازگشت تعدادی از همراهان حسین علیه السلام
۶۴	رویارویی با حر
۶۶	سخت‌رانی حسین علیه السلام برای سپاهیان حر
۷۰	حسین علیه السلام در محاصره نیروهای حر
۷۱	در عُدْمِ الْمُهْجَانَات
۷۱	طَرِيقَاتُ بَنِي عُلَیَّ
۷۳	پیشنهادهای طرفین
۷۵	دیدار با عیدالله بن حرمه
۷۷	گفتگوی حسین علیه السلام با علی اکبر
۷۸	حر فرمان توقف دریافت می‌کند
۸۰	ورود به کربلا
۸۰	نگاهی به جغرافیای تاریخی کربلا
۸۲	عمر بن سعد
۸۵	نامه‌نگاری عمر بن سعد و ابن زیاد
۸۵	اجبار مردم برای حضور در کربلا
۸۶	ممانعت از پیوستن مردم به حسین علیه السلام
۸۷	دیدار حسین علیه السلام و عمر بن سعد
۸۹	نامه عمر بن سعد به ابن زیاد
۹۱	تعداد نیروهای ابن زیاد در کربلا
۹۲	قصه آب و پرسش‌های مربوط به آن
۱۰۱	اعزام شمر به کربلا
۱۰۳	ابن سعد بر سر دوراهی

عصر روز نهم	۱۰۴
سخنرانی امام برای یارانش	۱۰۷
ویژگی های یاران حسین علیه السلام	۱۱۰
محدودیت های جنگی امام حسین علیه السلام در کربلا	۱۱۴
عاشورا	۱۱۹
دعای امام حسین علیه السلام	۱۲۳
سخنرانی حسین علیه السلام برای کوفیان	۱۲۴
آغاز حماسه	۱۲۹
سخنرانی زهیر	۱۳۲
حسین علیه السلام ، نگران مردم بود	۱۳۶
پیوستن حربه سپاه حسین علیه السلام	۱۳۷
شجاعت مردان اباعبدالله	۱۴۲
شهادت مسلم بن عوسجه	۱۴۲
شهادت جنّاده و پسرش	۱۴۴
شهادت زهیر بن قین	۱۴۶
شهید نماز	۱۴۸
عائس ابی شیب شاکری	۱۴۸
شهادت حبیب بن مظاهر	۱۵۱
شهادت عبدالله بن ابی عروّه غفاری	۱۵۵
دو برادر که در کنار حسین شهید شدند	۱۵۶
شهادت بُزَیْر بن خُصَیْر همدانی	۱۵۷
شهادت مالک بن انس کاهلی	۱۵۹
شهادت [یزید بن] زیاد بن مُهاصِر کُندی	۱۵۹
دومین آزاده دشت کربلا	۱۶۰
شهادت وَهَب بن وَهَب	۱۶۱
شهادت عبدالله بن عمیر	۱۶۲
شهادت هلال بن حجاج	۱۶۶
شهادت نافع بن هلال	۱۶۶
مردی که در کنار حسین جنگید و گریخت!	۱۶۷

مقدمه

حسین علیه السلام یک فرد نیست، یک فرهنگ است. در قاموس حسین علیه السلام ناب ترین واژگان خدایی تجلی یافته و تمامی واژگان زیبا، مفاهیم دل انگیز و معانی انسانی در آن تبلور و معنا پیدا کرده است.

حسین علیه السلام تجلی بخش تمام خوبی های انسانی بر روی زمین است؛ عشق و محبت، ایمان و صلابت، انسان دوستی و مدارا، دین باوری و مردم داری، بزرگواری و گذشت، ایثار و جوانمردی و... در فرهنگ حسین علیه السلام به زیبایی و روشنی متبلور شده اند. حسین آینه ای خدایی است که در یک ظهر تب آلود، نور حق را در گستره زمین بازتاباند و شعاع نور خدا را تا ابد در زندگی انسان جریان بخشید.

حسین علیه السلام مظهر عشق است؛ عشق به خدا و عشق به مردم. جلوه هایی از عشق به خدا را در دعای عرفه او می توان دید که سلول های بدن خود را برمی شمارد تا عاشق بودن یکایک آنان را به مردم بنمایاند و پژواک رازگویی و نیازخواهی عاشقانه

انسان را در پهنه زمین بگستراند. از دیگر سو، او برای نجات دین و مردم حاضر است از تمامی هستی خود بگذرد؛ همه را به قربانگاه ببرد تا مردم را نجات دهد. او در بحبوحه خون و شمشیر و شهادت، نگران مردمی است که در بحبوحه هیاهوها و هوس‌ها، می‌خواهند با کشتن مردانی فرشته‌خوی، دروازه‌های تیره‌روزی را به روی خود بگشایند و راه امت‌هایی را پیمایند که با ستم بر خوبان، دروازه‌های بلا و مصیبت را به روی خود گشودند! و بدین‌سان مهم‌ترین دغدغه حسین (ع) همان مردمانی بودند که آمده بودند تا او را بکشند! و گرنه در نگاه او مرگ آنقدر خواستنی و زیبا بود که گردن‌بند زرین برای دختران جوان!

حسین (ع) مظهر ایمان است؛ حتی در سخت‌ترین شرایط نیز ذره‌ای از ایمانش کاسته نمی‌شود، بلکه هر چه لحظات، خطرناک‌تر و پنجه‌های مرگ به او نزدیک‌تر می‌شود، چهره او بشاش‌تر و لبخندش عمیق‌تر می‌گردد.

حسین مظهر صلابت است؛ او در نهایت تنهایی و غربت و در مواجهه با خیل عظیم دشمن، نه تنها نمی‌لرزد، بلکه این دشمن بی‌شمار اوست که در مواجهه با حسین (ع) می‌لرزد و می‌گریزد!

او مظهر انسان‌دوستی و مداراست؛ او در مواجهه با حزبین یزید ریاحی، به تشنگان سپاه دشمن آب می‌دهد و حتی اسب‌های تشنه دشمن خود را نیز سیراب می‌کند!

ماجرای حسین (ع) در هزار و اندی سال که از آن می‌گذرد، هر روز رونقی تازه می‌یابد و شوری دوباره می‌آفریند. انگار که هر سال این واقعه در سرزمین کربلا با حرارتی بیشتر و سوزی افزون‌تر تکرار می‌شود. عظمت حادثه و عمق سوزی که در دل‌ها ایجاد می‌کند، گاهی موجب می‌شود که در بازنمایی این حادثه بزرگ،

اشکالات و ناروایی‌هایی نیز راه یابد و با پدید آمدن برخی بدعت‌ها، بیم آن می‌رود که برخی از نمادها و نمودهای این حماسه عظیم دچار تحریف شود و هدفی که حسین علیه السلام برای آن جان خود را فدا کرد، در هجوم این تحریفات، کم‌رنگ و کم‌اثر شود.

در روایت ماجرای کربلا، چهار دسته از عوامل، بسیار تأثیرگذار بوده و هستند:

۱- روایات تاریخی مکتوب

۲- شعرهای شاعران

۳- مجالس و منبرهای حسینی

۴- آیین‌های عزاداری

در مورد روایات تاریخی، بدیهی است که نویسندگان و گویندگان وقتی از متن واقعه سخن می‌گویند، باید به متن واقعی حادثه وفادار باشند و آنچه واقعاً اتفاق افتاده است، بگویند و بنویسند و از سلیقه و استحسان و استناد به روایات ضعیف پرهیزند؛ به‌ویژه آنجا که نقل قولی از امام باشد یا سیره و عمل آن حضرت را بیان کند، که از مصادیق دروغ‌گستن براهل بیت و گناهی بزرگ است.

در مورد شعر شاعران، از آنجایی که میدان شعر، میدان خیال و تخیل است و روایت متن حادثه مد نظر نیست، ضرورتی ندارد که متن شعر، متن حادثه باشد و دقیقاً همان چیزی را روایت کند که در کربلا اتفاق افتاده است و اغلب نیز چنین نیست و شعریا نوحه در صدد بازگویی تاریخ نیست، بلکه برداشت شاعر از واقعه را به تصویر می‌کشد، مگر آنکه شاعر در پی روایتگری تاریخ باشد و بخواهد متن واقعه را در زبان نظم بیان کند یا مخاطب، از شعرا و چنین برداشتی داشته باشد که در آن صورت، قطعاً باید به متن واقعه پایبند باشد.